

2010-05-03

VERKSAMHETSPOLICY

OLOF PALMES INTERNATIONELLA CENTER

Innehåll

1. Detta är Olof Palmes Internationella Center	3
2. Palmecentrets politiska prioriteringar	5
3. Utmaningar i globaliseringens tid	7
4. Så förändrar vi världen – Palmecentrets förändringsteori	8
5. Genomgående perspektiv	9
6. Internationellt utvecklingssamarbete	11
7. Kommunikation och opinionsbildning.....	14
8. Kvalitetssäkring och inläring	16
9. Finansieringskällor	18

1. DETTA ÄR OLOF PALMES INTERNATIONELLA CENTER

1.1 Historik

Olof Palmes Internationella Center är ett samarbetsorgan i internationella frågor för den svenska arbetarrörelsen. Organisationen grundades 1992 genom en sammanslagning av Arbetarrörelsens Internationella Centrum (AIC), bildat 1977, och Arbetarrörelsens Fredsforum, bildat 1981. I dagligt tal används benämningen Palmecentret. I stadgarna anges organisationens ändamål enligt följande:

”Olof Palmes Internationella Center verkar i Olof Palmes anda för demokrati, mänskliga rättigheter och fred. Centret är ett samarbetsorgan i internationella frågor för den svenska arbetarrörelsen.”

1.2 Medlemsorganisationer

Palmecentret har tre grundarorganisationer: Kooperativa Förbundet (KF), Landsorganisationen (LO) och Socialdemokraterna (SAP). Därutöver kan riksorganisationer med direkt anknytning till grundarorganisationerna, eller som är dem närstående, vinna medlemskap.

Antalet medlemsorganisationer är i dagsläget 26. Merparten är förbund som baserar sig direkt på enskilda medlemmar, oftast anslutna via till exempel lokala föreningar, klubbar och avdelningar. Andra består i sin tur av medlemsorganisationer, som i sin tur har enskilda medlemmar. Sammantaget omfattar Palmecentrets medlemsorganisationer en stor del av Sveriges befolkning. Denna förankring, i kombination med arbetarrörelsens värderingar och långvariga internationella engagemang, utgör grunden för Palmecentrets bidrag till internationellt solidaritetsarbete.

1.3 Inriktning

Palmecentret är unikt i sin profil att samla folkrörelser som jobbar socialt, fackligt och politiskt. Vi representerar mer än hundra års erfarenhet av folkrörelsearbete, demokratiutveckling och fattigdomsbekämpning. Genom arbetarrörelsens internationella nätverk har vi mångåriga, väl upparbetade och goda kontakter med folkrörelser och demokratikämpar världen över. Palmecentrets mervärde som organisation står att finna i vår unika profil, vår långa erfarenhet och vårt internationella nätverk.

Palmecentrets verksamhet riktar in sig på att bidra till att ge människor runt om i världen makt att forma de samhällen de lever i, och därmed sina egna liv. För att på bästa sätt förmå detta delas arbetet in i två verksamhetsgrenar:

- Internationellt utvecklingssamarbete
- Kommunikation och opinionsbildning

Palmecentret arbetar i nära samarbete med svensk, europeisk och internationell arbetarrörelse samt med andra folkrörelser och delar av civilsamhället i de länder vi har verksamhet i. Palmecentret definierar civilsamhället som en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet där människor organiserar sig och agerar tillsammans för gemensamma intressen. Detta sker bland annat genom sociala rörelser, fackliga organisationer och politiska partier, och andra folkrörelser.

Palmecentret ska bidra till arbetarrörelsens internationella arbete genom att både bedriva egen verksamhet och genom att stödja medlemsorganisationerna i deras internationella verksamhet. Palmecentret har verksamhet runt om i världen och samarbetar aktivt med flera hundra organisationer. Med den svenska arbetarrörelsens erfarenheter som grund, har Palmecentret en viktig roll att spela i skapandet av kontaktytor mellan olika organisationer och arenor för demokratiskt förändringsarbete. Verksamheten finansieras av insamlade medel, skattemedel som främst förmedlas av Sida, men även av EU, samt avkastning från våra egna tillgångar.

1.4 Palmecentrets mål och målgrupper

Palmecentrets övergripande mål är en värld med fredliga samhällen grundade på demokratins ideal och alla människors lika värde och rättigheter. Verksamheten ska genomföras på ett sådant sätt att den bidrar till att uppfylla detta.

Övergripande mål för Palmecentrets internationella utvecklingssamarbete:

- Verksamheten ska leda till att Palmecentrets samarbetsorganisationer, och personer som verkar inom dem, utvecklar sin förmåga att aktivera och organisera människor i deras strävan att påverka de samhällen de lever i, och därmed sina egna liv.

Målgrupp för Palmecentrets internationella utvecklingssamarbete:

- Människor engagerade för folkligt deltagande, fackligt samhällsarbete och partipolitisk organisering inom socialdemokratiska och progressiva organisationer i Palmecentrets verksamhetsländer.

Övergripande mål för Palmecentrets kommunikation och opinionsbildning:

- Verksamheten syftar till att synliggöra de strukturer som försvårar utveckling. Den ska därför bidra till ökad kunskap, stärkt engagemang och ökad mobilisering för internationell solidaritet, mänskliga rättigheter, demokrati och fred.

Målgrupp för Palmecentrets kommunikation och opinionsbildning:

- Medlemmar och aktiva i Palmecentrets medlemsorganisationer, internationellt intresserade personer som sympatiserar med arbetarrörelsens värderingar samt beslutsfattare, opinionsbildare och medier.

All den verksamhet Palmecentret bedriver eller deltar i ska bedömas utifrån relevans, bärkraftighet, genomförbarhet och kostnadseffektivitet. Verksamhetens resultat mäts på olika nivåer. På projektnivå går det ofta att identifiera konkreta resultat som är kvantitativt mätbara. På programnivå ska respektive landprogram ha mål och indikatorer som är formulerade så att projektens sammantagna resultat kan redovisas. På övergripande land- och regionnivåer sker framför alla uppskattningar av hur Palmecentret och våra partners har påverkat förändringsprocesser inom våra respektive verksamhetsområden.

2. PALMECENTRETS POLITISKA PRIORITERINGAR

Palmecentrets mål är en värld med fredliga samhällen grundade på demokratins ideal och alla människors lika värde. Våra politiska prioriteringar är mänskliga rättigheter, demokrati och fred. De förutsätter varandra: Utan respekt för mänskliga rättigheter ingen demokrati och fred. Utan demokrati, inga mänskliga rättigheter och fred. Och utan fred, ingen demokrati och mänskliga rättigheter.

2.1 Mänskliga rättigheter

Alla människor är lika mycket värda, oavsett vilka vi är eller var vi kommer ifrån. De mänskliga rättigheterna – så som de kommer till uttryck i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna från 1948 och en rad andra konventioner – utgör en helhet. De är universella, odelbara och ömsesidigt beroende. Det betyder att de politiska och civila rättigheterna är lika viktiga som de sociala och ekonomiska. En människas rätt till arbete, utbildning och mat är en förutsättning för en fungerande åsikts- och föreningsfrihet.

Kampen mot fattigdomen är i djupaste mening en kamp för mänsklig värdighet och mänskliga rättigheter. Att bekämpa fattigdomen handlar om insatser på många olika plan i syfte att stärka människors förmåga till egen försörjning och egen utveckling. Fattigdom handlar lika mycket om brist på säkerhet och inflytande som brist på materiella tillgångar. Mänskliga rättigheter, demokrati och fred är nödvändigheter för att skapa en värld fri från fattigdom.

Kränkningar av de mänskliga rättigheterna får aldrig accepteras. Samma måttstock måste gälla varhelst mänskliga rättigheter kränks. Ingen kultur eller religion har rätt att sätta sig över de mänskliga rättigheterna som övergripande värden.

Därför ska Palmecentret:

- stödja människors organisering som syftar till att stärka respekten för de mänskliga rättigheterna,
- opinionsbilda för, och öka kunskapen om, de mänskliga rättigheterna,
- verka för att respekt för de mänskliga rättigheterna genomsyrar all verksamhet som utförs av eller med Palmecentret.

2.2 Demokrati

Vi tror på människans rätt och förmåga att ha makt över sitt liv och sin omgivning. Alla människor har lika rätt att delta i samhällsstyret. Samhällen där makten utgår från folket är överlägsna alla andra samhällskick. Demokratien skapar förutsättningar för människor att leva ett liv i frihet, och är ett styrelseskick som långsiktigt kan lösa konflikter fredligt.

Tilltron till det demokratiska samhällsbygget är grundläggande för arbetarrörelsen. Den är hämtad ur såväl värderingar som erfarenheter av reformistiska landvinningar. Inget samhällsbygge kan bli bestående och framgångsrikt utan att grundas i människors fria vilja till gemenskap. Starka folkrörelser och ett vitalt civilt samhälle är inte bara förändringskrafter i sin egen rätt utan även en bärande del av den demokratiska infrastrukturen.

Därför ska Palmecentret:

- öka människors möjlighet och vilja att delta i demokratiska processer för att påverka sina samhällen, och därmed sina egna liv,
- bidra till att utveckla demokratiska folkrörelser, fackföreningar och progressiva partier världen över,
- opinionsbilda för, och öka kunskapen om, demokrati.

2.3 Fred

Människan kommer alltid att söka friheten. Så länge hon förvägras den, står freden på spel. En långsiktig och varaktig fred kan endast byggas i samhällen som bärs upp av mänsklig frihet och jämlikhet.

Varje människas frihet och säkerhet är nära sammankopplad med alla andra människors frihet och säkerhet. Den grundläggande princip om gemensam säkerhet som Olof Palme ofta talade om innebär att människor inte kan uppnå säkerhet mot varandra, utan måste göra det tillsammans med varandra. En globalisering präglad av ökat fredligt umgänge mellan länder, organisationer, människor och andra aktörer, stärker freden. Men det kräver välfungerande regler. Den internationella rätten och dess institutioner måste stärkas. Därför är ett FN som står upp för mänskliga rättigheter, demokrati och fred av största vikt. Det gäller även olika regionala samarbeten, såsom Europeiska unionen, Afrikanska unionen och Unasur, vilka går i linje med FN-stadgan.

EU är en kraft för mänskliga rättigheter, demokrati och fred, både i och utanför Europa. Unionen har en viktig roll i att bidra till en mer demokratisk värld och har många verktyg att använda, inte minst sin egen attraktionskraft. I stater i EU:s grannskap kan denna attraktionskraft användas av människor för att sätta press på regimer att leva upp till unionens krav på demokrati och mänskliga rättigheter.

Därför ska Palmecentret:

- stödja initiativ som främjar dialog och förståelse mellan parter i befintliga eller potentiella konflikter,
- bidra till att stärka människors och samhällens förmåga att fredligt hantera konflikter och kriser,
- opinionsbilda för, och öka kunskapen om, fred och säkerhet.

3. UTMANINGAR I GLOBALISERINGENS TID

Framväxten och spridningen av nya landvinningar inom bland annat produktionsteknik och hälsovård erbjuder världens invånare ett tryggare och rikare liv. Inte minst när utbyte och handel ökar. Globaliseringens möjligheter är dock alltjämt mycket ojämnt fördelade. Dagens värld präglas av djupa klyftor i både välfärd och makt, mellan människor och mellan länder. Arbetarrörelsens främsta utmaning är att skapa en värld med fredliga samhällen grundade på demokratins ideal och alla människors lika värde och rättigheter.

Globaliseringen har stora möjligheter. De senaste årtiondenas ekonomiska globalisering har skapat ett ökat välstånd och bidragit till att fattigdomen minskat för flera hundra miljoner människor. I globaliseringens kölvatten har avstånden mellan människor minskat, och kunskapen och förståelsen för levnadsvillkoren på andra sidan jordklotet ökat. Och dag för dag växer kraven på demokrati, mänskliga rättigheter och social trygghet runt om i världen. Aldrig har det funnits så många demokratier som i dag. Genom demokratiska val mellan fria partier kan medborgarna ställa krav på sociala reformer och mänskliga rättigheter i arbetslivet.

Samtidigt är världen fortfarande djupt orättvis. Omkring 1,4 miljarder människor lever på mindre än två dollar om dagen. Av dem är en stor majoritet kvinnor och av världens tillgångar innehas över 90 procent av män. På grund av den senaste finanskrisen kommer världen att ha svårt att nå millenniemålen. Varje dag dör 25 000 barn runt om i världen av svält eller svältrelaterade tillstånd och över 100 miljoner barn går inte i skolan. Omkring 40 miljoner människor lever med hiv och drygt en miljard människor saknar tillgång till rent dricksvatten. Varje år fångslas och torteras fackligt aktiva och tiotusentals arbetare förlorar jobben för att de försökt organisera sig. Låglöneländer spelas ut mot varandra vilket försvårar både den politiska och den fackliga kampen för en bättre tillvaro.

Globaliseringen kan följaktligen vara både bra och dålig. Men i generella termer är utmaningarna störst för dem som inte är en aktiv del av globaliseringen. Vi vill se en globalisering som inte bara är ekonomisk utan även politisk och social, och som kommer alla människor till del.

Det har blivit allt tydligare att det internationella kapitalets jakt på snabba och höga vinster inte tar mänsklig hänsyn. Människor används som varor. För arbetarrörelsen är det oacceptabelt att människor ska konkurrera om jobb genom sänkta löner, försämrade arbetsvillkor eller sänkta miljökrav. Den informella ekonomin växer, inte minst i utvecklingsländer. Oreglerade eller direkt olagliga förhållanden innebär rättslöshet för arbetare och småföretagare. Avreglering och privatisering som ökar den mänskliga exploateringen motverkar en hållbar utveckling. Fattigas ägande-, avtals- och arbetsrätt skapar möjlighet till verklig tillväxt. Rätten att organisera sig – folkligt, fackligt och partipolitiskt – är därför central.

Palmecentrets slutsats är därför inte att försöka hindra globaliseringen, utan istället att försöka bidra till att styra den. För det krävs folklig organisering, politisk beslutskraft och facklig-politisk samverkan. Precis som arbetarrörelsen har förändrat samhället och världen i historien, arbetar vi för att göra det också i framtiden.

4. SÅ FÖRÄNDRAR VI VÄRLDEN - PALMECENTRETS FÖRÄNDRINGSTEORI

Palmeacentrets förändringsteori baseras på de praktiska erfarenheter som den svenska arbetarrörelsen samlat på sig under mer än hundra år. Dels genom egen verksamhet, dels genom kontakt med samarbetspartners i andra länder. Erfarenheten visar på kraften i människors engagemang och organisering. Föreningar är kraftfulla verktyg för människan att både påverka och styra samhällen med. De bidrar till en folklig förankring av samhällsutvecklingen och en uthållig demokrati. Men det förutsätter att föreningarna är demokratiska och därmed starkare än sina ledare.

Samhället är inte statiskt utan förändras ständigt och demokratiska föreningar förmår följa samhällsutvecklingen. När ett framsteg har gjorts måste människan både försvara erövringen och förbereda sig för att ta nästa steg. Det går inte att stå stilla. Därför vill Palmecentret vara en organisation i rörelse – en folkrörelse – som för samman olika organisationer med samma mål.

Palmeacentrets förändringsteori innebär att vi:

- ser att världen ständigt förändras och att människan kan påverka utvecklingen
- tror på den positiva kraften i människors organisering i demokratiska föreningar
- ser vikten av meningsutbyte mellan olika människor och föreningar

Genom folkligt deltagande kan samhällen förändras i en demokratisk riktning. Det kommer folket till del och minskar fattigdomen. Människornas vilja måste alltid vara styrande och folkligt deltagande är därför både ett mål och ett medel.

Med utgångspunkt från den svenska arbetarrörelsens erfarenhet av att förändra samhället, har Palmecentret tre huvudområden som utgör våra kärnkompetenser inom internationellt utvecklingsarbete:

- Folkligt deltagande
- Fackligt samhällsarbete
- Partipolitisk organisering

Palmeacentrets stöd till detta ska primärt utgå från varje samhälles egna förutsättningar och former för organisering och deltagande. Palmecentret strävar efter att ge de berörda målgrupperna stort inflytande över verksamhet och målformulering. Genom att prioritera dessa tre områden kan vi dra nytta av erfarenheter och kunskap som finns inom medlemsorganisationerna samtidigt som vi tillhandahåller stöd och kontakter som efterfrågas i verksamhetsländerna.

För att kunna förändra världen krävs också kommunikation och opinionsbildning, inte minst för att synliggöra de strukturer som ligger bakom ojämlika livsvillkor. Genom att informera om världen och berätta vad vi tycker, kan vi bidra till att fler människor engagerar sig och påverkar samhällsutvecklingen. Palmecentret arbetar därför med kommunikation och opinionsbildning i syfte att främja folkligt deltagande, fördjupa kunskaper och öka engagemanget för globala utvecklingsfrågor, mänskliga rättigheter, demokrati och fred.

Ett framgångsrikt arbete för mänskliga rättigheter, demokrati och fred kräver även kontinuerlig uppföljning, omvärldsanalys och kunskapsuppbyggnad. Det är centralt i Palmeacentrets verksamhet.

5. GENOMGÅENDE PERSPEKTIV

Palmeacentrets verksamhet genomsyras av fyra perspektiv: Jämställdhet och icke-diskriminering, hiv och aids, hållbar utveckling och antikorrupktion.

5.1 Jämställdhet och icke-diskriminering

Palmeacentrets verksamhet utgår från övertygelsen om alla människors lika värde och rättigheter. Alla människor ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv, detta oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Därför jobbar vi med jämställdhet och icke-diskriminering, med ett tydligt feministiskt perspektiv och med en medvetenhet om att olika typer av diskriminering samverkar med varandra. Att arbeta med jämställdhet handlar om att främja demokrati och alla människors lika värde och rättigheter – oavsett kön. Men det handlar också om fred, bland annat eftersom fredsförhandlingar och fredsavtal som inkluderar kvinnor blir bättre förankrade och mer långlivade. Att arbeta med jämställdhet och icke-diskriminering är därutöver att arbeta för befrielse från underordning, från våld och från stereotypa förväntningar som begränsar människors livsval. Övergripande mål för Palmeacentrets arbete är:

- Att bidra till att alla människor ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

5.2 Hiv och aids

Hiv och aids är nära kopplat till mänskliga rättigheter. Sårbarheten och risken för att smittas av hiv ökar när de mänskliga rättigheterna inte respekteras. Mänskliga rättigheter och jämställdhet är därför två nyckelfrågor som genomsyrar vårt arbete mot spridningen av hiv. Rätten att organisera sig, yttrandefrihet och oberoende medier är grundläggande i arbetet med att minska spridningen av sjukdomen. Det är också rätten till information, utbildning och hälsa. Särkilt viktigt är sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Övergripande mål för Palmeacentrets arbete är:

- Att bidra till att bekämpa spridningen av hiv.

5.3 Hållbar utveckling

Miljöförstörelsen och klimatförändringarna slår hårt mot alla världens människor. Men hårdast mot de fattiga, som har mindre marginaler och små möjligheter att stå emot miljöförstörelsen och klimatförändringarnas konsekvenser. Följden är att klyftorna mellan människor vidgas och att risken för krig och konflikter ökar. Att arbeta för en hållbar miljö och ett hållbart klimat handlar lika mycket om att direkt värna miljön och klimatet som att bidra till fattigdomsbekämpning och till att hävda framtida generationers rätt till liv. Ett hållbart miljö- och klimatarbete är en självklar del av Palmeacentrets verksamhet. Övergripande mål för Palmeacentrets arbete är:

- Att bidra till en hållbar miljö och ett hållbart klimat.

5.4 Antikorrupktion

Palmeacentret har nolltolerans mot korrupktion. Korrupktion är ett hot mot demokratiska processer och fattigdomsbekämpning, och en grogrund för konflikter. Därför arbetar Palmeacentret aktivt mot korrupktion i alla dess former och ser antikorrupktionsarbetet som en

naturlig och viktig del i all sin verksamhet. Det övergripande målet för Palmecentrets arbete med antikorrupktion är:

- Att bidra till fattigdomsbekämpning, rättssäkerhet och demokrati, samt att i vårt eget arbete tillförsäkra att skattepengar och insamlade medel används på ett rättfärdigt sätt.

6. INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Efter över hundra år av samhällsförändring och demokratibyggande representerar svensk arbetarrörelse en rik källa av erfarenheter för att bygga ett samhälle präglat av frihet, jämlikhet och solidaritet.

I Palmecentrets verksamhet är medlemsorganisationerna, med sina speciella erfarenheter, centrala resurser. De är också viktiga länkar till samarbetsorganisationer, genom de internationella sammanslutningar och nätverk av fackförbund, partier och bildningsförbund som de är delar av.

6.1 Tematiska avgränsningar

En viktig princip för Palmecentrets verksamhet är att mål och aktiviteter ska utformas enligt de behov som målgruppen har och identifierar. Av stor betydelse för utfallet är också att värna det mervärde som Palmecentrets unika profil ger, genom att koncentrera verksamheten till områden där Palmecentret och dess medlemsorganisationer har särskild kompetens.

Med detta som utgångspunkt indelas Palmecentrets internationella utvecklingssamarbete i tre huvudområden: folkligt deltagande, fackligt samhällsarbete och partipolitisk organisering.

1. Folkligt deltagande är grunden för en fungerande demokrati. Människor måste ges möjlighet att själva bilda och organisera sig för att kunna vara delaktiga i samhällsutvecklingen. Därför stödjer Palmecentret:

- utvecklingen av starka och oberoende folkrörelser och civilsamhällen runt om i världen,
- ett ökat utbyte mellan folkrörelser och civilsamhälle å ena sidan och etablerade politiska makthavare å andra sidan, samt
- särskilt ungas, kvinnors och utsatta människors engagemang och organisering.

2. Fackligt samhällsarbete utgår från att arbetsplatsen är en viktig knutpunkt för människor världen över. Starka, demokratiska fackliga organisationer är en förutsättning för löntagarinflytande, rättvisa löner och övriga arbetsvillkor. Därutöver är de fackliga organisationerna viktiga för samhällsutvecklingen. Därför stödjer Palmecentret:

- utvecklingen av starka och demokratiska fackliga organisationer runt om i världen,
- en utökad facklig-politisk samverkan världen över, samt
- särskilt ungas, kvinnors och utsatta människors – till exempel migrantarbetares och människor inom den informella sektorns – fackliga engagemang och organisering.

3. Partipolitisk organisering och fungerande partier krävs för att bekämpa fattigdom och främja demokrati. De är förutsättningar för en parlamentarisk demokrati. Ju fler som engagerar sig i partier, desto bättre förutsättningar får demokratin att fungera. Därför stödjer Palmecentret:

- stärkt partipolitisk organisering och utvecklingen av demokratiska och välfungerande progressiva partier runt om i världen,
- stärkt samarbete mellan folkrörelser och civilsamhällen å ena sidan, och politiska partier å andra sidan, samt

- särskilt ungas, kvinnors och utsatta människors försök att engagera sig och delta i partipolitiken.

I vissa länder kan det förekomma att verksamheten inte med fördel kan inordnas i något av huvudområdena. Alternativen är då att antingen formulera ytterligare områden, som i likhet med folkligt deltagande, fackligt samhällsarbete och partipolitisk organisering, strävar mot samma övergripande program mål, eller att formulera ett separat projekt.

6.2 Samarbetsorganisationer

Palmecentrets internationella utvecklingssamarbete sker tillsammans med och genom folkrörelser och organisationer i det civila samhället som kan bidra till ökat folkligt deltagande, fackligt samhällsarbete och partipolitisk organisering, till förmån för en ökad respekt för de mänskliga rättigheterna, demokrati och fred.

Palmecentret ska arbeta aktivt för att bredda sitt kontaktnät bland folkrörelser och inom civilsamhället i verksamhetsländerna och ska i första hand samarbeta med och stödja demokratiska och medlemsbaserade gräsrots- eller folkrörelseorganisationer, eller föreningar som har förutsättningar att utvecklas till det. I situationer där folkrörelser och det lokala civilsamhället är svagt utvecklade, till exempel som följd av konflikter eller diktatur, kan dock undantag göras. Samarbetet kan då ske med professionella ickestatliga organisationer som arbetar med att stödja framväxten av demokratiska, medlemsbaserade organisationer.

Inom det partiinriktade demokratistödet är flertalet av samarbetsorganisationerna medlemmar i Socialistinternationalen (SI), där svenska Socialdemokraterna sedan länge har en viktig roll som medlemsorganisation. Dock har det visat sig relevant att i vissa fall stödja även partier och politiska grupperingar som inte tillhör SI, men som har en demokratisk och progressiv inriktning.

De organisationer som genomför projekt ska uppvisa ett tydligt ägarskap, men Palmecentret har ett ansvar att ge stöd till utveckling av samarbetsorganisationernas kapacitet och system för planering, uppföljning och rapportering. Detta stöd ska utgå från respektive organisations unika förutsättningar och vara en integrerad del av arbetet.

6.3 Geografiska avgränsningar

Palmecentret ska prioritera att verka i länder där påtaglig ojämlikhet råder vad gäller ekonomisk fördelning, social status eller makt. Insatser är även relevanta i länder vars styrelseskick kan kategoriseras som auktoritära regimer och bristfälliga demokratier. Ytterligare en viktig faktor i urvalet av verksamhetsländer är att ta fasta på de förtroendefulla historiska band som finns mellan svensk arbetarrörelse och relevanta organisationer och partier. För att etablera ett jämlikt samarbete krävs en tillit som tar tid att bygga upp, men som på ett avgörande sätt bidrar till verksamhetens genomförbarhet. En avgörande faktor för valet av verksamhetsländer kan vara det genomslag som insatserna kan förväntas få med hänsyn till de nätverk som Palmecentret och dess medlemsorganisationer kan verka genom.

Verksamhetens geografiska avgränsningar är därför en återspeglning av svensk arbetarrörelses internationella kontakter, som har byggts upp under decennier. Medlemsorganisationernas globala nätverk ligger också till grund för Palmecentrets utvecklingssamarbete, som omfattar samtliga världsdelar där svenskt utvecklingssamarbete enligt gällande riktlinjer kan bedrivas. Dessa är:

- Afrika
- Asien
- Latinamerika
- Mellanöstern
- Västra Balkan
- Östeuropa

Vidare avgränsas Palmecentrets verksamhet till ett rimligt antal verksamhetsländer inom respektive region. Skälet är att på bästa sätt ta till vara den svenska arbetarrörelsens resurser och unika kompetens.

Verksamhetsländerna är indelade i tre kategorier:

- Programländer
- Projektländer
- Övriga verksamhetsländer

Ett programland innehåller verksamhet inom minst två av tre huvudområden eller är ett land där verksamheten är av så stor omfattning att den bör organiseras som ett program.

Den vägledande definitionen av ett projektländ är att alla projekt där hör till ett av de tre huvudområdena folkligt deltagande, fackligt samhällsarbete eller partipolitisk organisering.

Ett övrigt verksamhetsland kan vara dels ett så kallat utfasningsland, dels ett sådant land som ingår i multilaterala nätverk, dels länder som genom sin utsatthet är av central betydelse för Palmecentrets arbete för fred och säkerhet.

Utöver projekt i verksamhetsländer förekommer globala och regionala projekt.

6.4 Regional närvaro

I fyra regioner har Palmecentret byggt upp verksamheten kring regionala nav med utlandskontor: Johannesburg i södra Afrika, Manila i Asien, Ramallah i Mellanöstern och Sarajevo på Västra Balkan. Dessutom har Palmecentret lokalkontor i Belgrad, Pristina, Tirana, Gaza och Istanbul.

Avsikten med att bygga upp regionala nav är att stärka Palmecentrets fältnärvaro, till gagn för etablering av partnerskap, förstudier, planering, genomförande, uppföljning och monitoring av verksamhet. Det är också ett sätt för Palmecentret att ge projektaktiva ökad vägledning och därmed möta de allt större kraven på administration och projektredovisning.

Palmecentret avser att utreda hur utlandskontoren bör utvecklas samt hur fältnärvaron i Latinamerika respektive Östeuropa, där det i dagsläget inte finns utlandskontor, kan förstärkas.

7. KOMMUNIKATION OCH OPINIONSILDNING

För att kunna förändra världen krävs också kommunikation och opinionsildning. Genom att både informera om världen och berätta vad vi tycker om internationellt utvecklingsamarbete i stort och enskilda projekt, vill vi bidra till att organisera och mobilisera människor som har ett gemensamt intresse för att åstadkomma sociala och politiska förändringar.

7.1 Verksamhetens inriktning

Palmeacentrets kommunikation och opinionsildning inspireras av Olof Palmes roll som folkbildare och opinionsildare. Palmeacentret ska vara en tydlig och kraftfull röst för mänskliga rättigheter, demokrati och fred. Vi ska fortsätta att verka för att arbetarrörelsen engagerar sig i och känner ansvar för globala utvecklingsfrågor.

Palmeacentret ska vara en berättande organisation. Genom att lyfta fram grupper och individer som i dag har bristande inflytande och små resurser, kan vi öka förståelsen för globala utvecklingsfrågor. Informationen ska utformas så att vi på bästa möjliga sätt når våra målgrupper. Palmeacentret ska i sin kommunikation och opinionsildning ta till vara kunskap från våra samarbetspartners och från vårt internationella utvecklingsamarbete.

Palmeacentret ska erbjuda saklig och lättillgänglig information om vårt internationella utvecklingsamarbete. Vi ska informera om hur det genomförs och vad det leder till för resultat. Syftet med Palmeacentrets kommunikation är att fler inom prioriterade målgrupper ska intressera sig för globala utvecklingsfrågor, demokrati, mänskliga rättigheter och fred, och att kunskapen om ämnena ska öka.

Opinionsildningen syftar bland annat till att lyfta fram de strukturer som skapar och upprätthåller ojämlika förutsättningar och livsvillkor. Vår opinionsildning ska öka den internationella solidariteten, och vara drivande i debatten kring mänskliga rättigheter, demokrati och fred. Syftet är att påverka politikere och andra beslutsfattaree ställningstaganden i en riktning som minskar fattigdomen i världen. Genom analyser och argument baserade på våra värderingar, och genom att engagera fler i debatten, både i våra medlemsorganisationer och i andra organisationer, kan opinionsildningen nå resultat.

7.2 Samarbetsorganisationer

Palmeacentret genomför delar av sin verksamhet inom kommunikation och opinionsildning tillsammans med andra: medlemsorganisationer, samarbetspartners och andra närstående organisationer. Detta nätverk ger unika möjligheter att nå många människor runt om i världen.

Arbetarrörelsen: Våra medlemsorganisationer är särskilt viktiga för Palmeacentrets kommunikation och opinionsildning. Tillsammans blir vårt budskap starkare och verksamheten bättre.

Övriga folkrorelser: Palmeacentret genomför seminarier och andra aktiviteter tillsammans med andra organisationer, samt ingår i olika nätverk inom det civila samhället i syfte att nå ut bredare, fördjupa diskussionen och stärka opinionen för globala utvecklingsfrågor.

Europeiska och internationella fora: Vi ingår i olika europeiska och internationella nätverk som samlar organisationer med liknande verksamhet och mål som oss. Nätverken syftar till att främja erfarenhetsutbyte och öka samverkansmöjligheterna.

7.3 Verksamhetens avgränsningar

Ämnen

Palmecentrets kommunikation och opinionsbildning ska avgränsas till att framför allt handla om:

- Palmecentrets politiska prioriteringar: mänskliga rättigheter, demokrati och fred
- De strukturer som skapar och vidmakthåller sådana klyftor som vi och våra samarbetspartners vill bekämpa
- Palmecentrets huvudområden inom det internationella utvecklingssamarbetet: folkligt deltagande, fackligt samhällsarbete och partipolitisk organisering
- Palmecentrets prioriterade geografiska områden inom det internationella utvecklingssamarbetet: programländer, projektländer med omfattande verksamhet samt övriga verksamhetsländer som har särskild betydelse för Palmecentrets arbete för fred och säkerhet.

Målgrupper

Målgrupper för Palmecentrets kommunikation och opinionsbildning är:

- Medlemmar och aktiva i Palmecentrets medlemsorganisationer
- Internationellt intresserade personer som sympatiserar med arbetarrörelsens värderingar
- Beslutsfattare, opinionsbildare och medier.

8. KVALITETSSÄKRING OCH INLÄRNING

Palmecentrets kvalitetssäkring och inläring sker med hjälp av kontroll och revision, redovisning och utvärdering, metodutveckling och utbildning, samt ett kontinuerligt arbete med riskhantering.

8.1 Kontroll och revision

Palmecentret ska genomföra regelbunden monitoring samt kontroll av verksamheten och ekonomin. Palmecentrets revidering av verksamhet finansierad av Sida ska följa Sidas revisionsinstruktioner samt ta hjälp av Sidas revisionshandledning. Palmecentret revideras av auktoriserade revisorer. De utses på Palmecentrets årsmöte tillsammans med en förtroendevald revisor. Som ett led i Palmecentrets kvalitetsarbete ska alla projekt som bedrivs via en svensk projektorganisation, ett visst år, ingå i underlaget för de statistiska urval för stickprov som Palmecentret kontrollerar årligen. Syftet är att säkerställa att projektorganisationer som har beviljats medel utför projekten i enlighet med Palmecentrets och Sidas riktlinjer. Stickproven följer särskilda rutiner. Palmecentrets verksamhet utomlands ska revideras av auktoriserade revisorer i respektive land. Vi erbjuder stöd för projektorganisationer att hitta auktoriserade revisorer. Palmecentret utbildar utländska samarbetsorganisationer samt deras revisorer i ekonomisk redovisning och revision. Utbildningen ska även erbjudas till svenska projektorganisationer och deras revisorer.

8.2 Redovisning och utvärdering

Palmecentret ska årligen redovisa verksamheten i sin verksamhetsberättelse. Efter varje verksamhetsår redovisas projekt inom det internationella utvecklingssamarbetet, med syfte att redogöra för deras resultat. Redovisningen ska vara en metod för att kunna utvärdera arbetet och för att förbättra det. Palmecentrets internationella utvecklingssamarbete som finansieras av Sida, ska redovisas i enlighet med Sidas anvisningar.

Palmecentret ska kontinuerligt utvärdera sin verksamhet. Med utvärdering menar vi en systematisk undersökningsprocess av någontings värde eller förtjänst. Utvärderingsarbetet ska ske i enlighet med Palmecentrets utvärderingspolicy och utifrån en långsiktig utvärderingsplan. Palmecentrets redovisningar används i utvärderingsarbetet av det internationella utvecklingssamarbetet.

8.3 Metodutveckling och utbildning

Palmecentret ska kontinuerligt arbeta med metodutveckling och utbildning. Syftet är att förbättra verksamheten och att stärka det organisatoriska lärandet. Resultat från kontroll, revision, redovisningar och utvärderingar ska användas i Palmecentrets metodutveckling och utbildning. Målgruppen för metodutveckling och utbildning är anställda, medlemsorganisationer, samarbetsorganisationer och projektorganisationer. Medarbetare och projektaktiva utgör en värdefull kunskaps- och erfarenhetsbank som fungerar kvalitetssäkrande både centralt och gentemot de vidarebefordrande projekten och deras lokala samarbetsorganisationer. Det är därför direkt verksamhetskritiskt att upprätthålla en hög kompetensnivå hos de som är ideellt och professionellt involverade i projekten. För att säkerställa kvaliteten på verksamheten som bedrivs av projektorganisationer ska Palmecentret årligen ordna utbildningar om bland annat projektplanering, redovisning och uppföljning. Urvalet av samarbetsorganisationer och projekt ska påverkas av deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningarna. För att bibehålla och öka personalens kunskapsnivå ska

Palmecentret kontinuerligt ordna utbildning för sina anställda inom områden som är relevanta för verksamheten.

8.4 Palmecentrets arbete med risk

Risker och riskhantering är en naturlig del av all verksamhet och ska därför ses som något som måste hanteras för att vi ska kunna nå våra mål. Palmecentrets verksamhet innebär att både medarbetare, projektaktiva och själva verksamheten kan komma att befinna sig i situationer med hög risknivå. Därför arbetar vi med att identifiera och hantera olika typer av risker i verksamheten, till exempel personliga och ekonomiska. Detta arbete innebär:

- **Identifiering av risk:** Vi ska kontinuerligt och metodiskt arbeta för att upptäcka och tydliggöra de väsentliga risker som organisationen samt anställda och aktiva är utsatta för.
- **Hantering av risk:** Palmecentret ska hantera risk metodiskt med syfte att primärt förebygga risk och sekundärt att minimera skadeverkan.

Det övergripande målet med Palmecentrets arbete med risk är att det ska genomsyra all verksamhet och vara en kontinuerlig och systematisk process för att förbättra verksamheten.

9. FINANSIERINGSKÄLLOR

Vår verksamhet finansieras av insamlade pengar till Arbetarrörelsens internationella solidaritetsfond (Solidaritetsfonden), skattemedel som främst förmedlas av Sida, men även av EU, samt avkastning från egna tillgångar.

Vi är i dagsläget ekonomiskt beroende av Sida i mycket hög utsträckning. Det är viktigt att Palmecentret har möjlighet att värna sin självständighet. Med fler finansiella källor skulle verksamheten bli mindre känslig för enskilda finansiärers beslut.

Palmecentret har ökat sitt arbete med att söka andra finansieringsalternativ, till exempel hos andra svenska myndigheter, andra länder, EU-kommissionen, europeiska och internationella stiftelser samt FN-organ.

Palmecentret är beroende av insamlade medel. Dels för att täcka den egeninsats som krävs i den verksamhet som finansieras via Sidas anslag till civila samhällets organisationer (CSO), dels för genomförandet av andra typer av projekt. Palmecentret ska de kommande åren utveckla sina metoder för att öka sin insamling till Solidaritetsfonden.

Vi ska även utveckla möjligheten för organisationer att rikta gåvor till specifika projekt som Palmecentret bedriver på central nivå, och som ligger i linje med deras egen verksamhetsidé och profil. Sådan adoption av projekt kan vara intressant både för våra egna medlemsorganisationer och för andra som delar vår syn på mänskliga rättigheter, demokrati och fred.

Målsättningen är att Solidaritetsfonden ska kunna finansiera inte bara egeninsatsen i utvecklingsprojekt, utan också helt egen verksamhet i linje med denna verksamhetspolicy. Att självständigt förmå stödja människors kamp för mänskliga rättigheter, demokrati och fred, runt om i världen är en viktig del av Palmecentrets identitet och uppgift.